

אלא שבישראל אין עסקני הסיפרות ה' מנהלים את אגודת הסופרים מגלים עניין כלשהו במצבו של הסופר העברי. וה' ראייה, מיכתב מטעמו של ישראל כוהן, שזוטט במדור זה לפני כמה שבועות, בו מבקש ראש האגודה הנ"ל בנושמה משרה-החינוך דאו (אהרון ירליין) גם תקציב וגם את פרס ישראל לסיפרות לעצמו.

אם לא יגיעו מאות הסופרים בישראל לוועידתם, ויכו אחת לתמיד את העסקונה המוצצת את לשדם, ויבחרו בוועד פתוח שידאג למצבו של הסופר העברי ולא למ' ציבו של עסקן הסיפרות העברית, הרי שהם יאפשרו לעסקונה להמשיך ולקנן כטרטן בנשמת הסיפרות הישראלית.

כנהא שכלל עם יש אגודת-סופרים שהוא ראוי לה. אם לא תופל האגודה במתכונתה הנוכחית, הרי שהסיפרות הישראלי תחיה ראויה לעדת הפוחלצים שבי-ראשה.

תרגום

שונא מתנות יחיה...

מספר לספר הופכים ספריו התשבציים של סול בלו, חתן פרס-נובל לסיפרות 1976, לעונש קולקטיווי, בעל עוצמה הולכת וגוברת. סיפרו האחרון של בלו, "מתנת

סול בלו
סתם שלפית אבר...

המבולדט". מציג שוב את גלריית הגיבורים המושבצים והמתושבצים של המח' בר, בדומה למוזס אלקנה הרצוג מהרצוג ולחאטור סאמלר מכוכבי-הלכת של מד סאמלר.

גיבורו התורן של בלו תפור לפי מידות קודמיו: גרוש הכבול לחוקי המזונות החר' מורים של ארצות-הברית, אישירוח תלוש, בן מהגרים יהודיים, שמכשיר של הונה מלאכותית מזיגו בתרבות אירופית דרך פי הטבעה, בניגוד לסופרים אמריקאים אמיתיים, כגורמאן מאילר, גור ויראל - הרי שבלו עמוס בתסביכי-נחיות ליד התרבות האירופית, שאותם הוא טורח להסוות בשמות ובתישבוצים חסרי כל ערך. גיבורו של הרומן החדש מתנת המבולדט הינו מורסור הליסטוריה ולפילוסופיה בשם צ'ארלי סטרין. הוא מספר למעשה על משורר יהודי אמריקאי בדוי (ולא כל כך בדוי) העונה לשם פון המבולדט פליי-שו, וכל הקשר שהיה ביניהם בחייו של המשורר, פון המבולדט הוא שעודד את סטרין הנ"ל, שהיה סטודנט בויסקונסין, והפך אותו עד מהרה לגאון יהודי תורן, המפיק כספים מספריו הפופולארים אודות

• סול בלו, מתנת המבולדט: עברית: אביבה גור; הוצאת ספרית פועלים; 446 עמודים (כריכה רכה).

ההיסטוריה האמריקאית. סטרין זוכה לקבל פעמיים את פרס פוליצר, פעם עבור מחזה שלו ופעם על ספר העוסק בנושאי וילסון. הצלחתו של סטרין אינה מייצגת את כישורו, בעוד כישורו של פון המבולדט אינו זוכה לתמורה הכספית ההולמת, בהתי' אם לערכים האמריקאים. וכאשר מת פון המבולדט פליישר הוא מוריש לסיטרין את ה"מתנה", תסריט כימעט-אינפנטילי שאר' תו כתבו שניהם.

את אהובתו של הרצוג מהרצוג, רבנו' נה, מחליף בלו בסיפרו החדש ברנאמה, הפעם ספרדיה המדברת במיבטא הונגרי. ומילבדו זאת הספר טובל מתישפוכת מי' לולית אידיאלוגית של תורות קונראד לורנץ, או הציפוי הטריטוריאלי, קטעי שירה קלאסית אנגלית המשורגת בתוך השרות, וכתבי רודולף שטיינר, אבי האנתרופופיה.

בין מסחי האידיאלוגיות המתושבצות בנוסח בלו, צצים כליים שונים, כמכוניות מרצט SL-280 ובואינג 747, מלונות מהר' דרים, משקאות, רכבות תחתיות, מטאפרי' סיקה באגורה שחוקה לעם שאינו עם-סגולה, וסיפור רומנטי אודות אהובה מה' עבר, שנאכלה בידי טורפי אדם בג'ונגלים של אמריקה הלטינית.

להיות סופר אמריקאי אינו פחות קשה מלהיות סופר ישראלי. על סופר אמריקאי להחליט אם ברצונו להיות סופר-שליאמת ולשקוע באלמוניותו, או למצוא דרכים של התפשרות עם טעם ההמון, לסול בלו אין דילמות בנושא זה, וכפי שאמר פעם בראיון לכותב שורות אלה, הוא מצפה מקוראיו שיתייחסו לאמירות ולשמות שבי' סיפוריו באותה מידה של רצינות שהם מתייחסים לתשבצים ולפזלים של הניו' יורק טיימס.

בלו אינו מסתיר זאת מקוראיו בספר זה, אם כי הוא חושף מעט מחלומותיו להי' יות בנאלמות, כמו אותם משוררים אמריקאים אלמוניים. הוא כותב:

"ה'טיימס' התרגש מאוד ממותו של המ' בולדט והקדיש לו טור כפול. התצלום היה גדול. שהרי ככלות הכול, המבולדט עשה מה שמשוררים באמריקה המטמטמת אמורים לעשות. הוא דרף אחרי הרם ומרות אפילו יותר משרוף אחרי נשים. והוא מרה לבזבו את כישורו ואת כריאתו והגיע הביתה, אל הקבר, כאלוקט-מתים מאובקת. הוא חרש את דרכו למצוי. או קיי. כך עשה אנדר אלן פו, שנאסף מביב השופכיו של באלטימור. הארט קריון שי' השליך עצמו ממעקה ספיתה, ו'ארל כה' פילו עצמו תחת מכונית. ו'היזן בארץ המיפכן בקופצו מגשר. מסיבה כלשהי מוערכת הנוראות הזאת באזרח משהיה על' ידי אמריקה העסקית ההטכנולוגית. הארץ גאה על משורריה המתים. היא מוצאת פישוק עצום בעדות המשוררים האמירת שארצות-הברית קשורה מדי, גדולה מדי, רבה מדי, מחוספסת מדי, שהמצאיות האד' מריקאית מכרעה כפחה ולהיות משורר הוא עניין של בית-ספר, עניין של נשים, עניין של כנסיה. חולשת הכחות הרחיי' נשים מוכחת בילדותיות, בשיגעון, בנשי' רות זביאש של מקדש-ישם אלה. ארר' פראוס הסיע אבנים וקציים, אבל משורר אינו יכול לבצע כרית-רחם או שלח כלי-רכב אל מחוץ למערכת-השנש...

"יכולתי לזכור מילה כמילה מה שאמר ה'טיימס', הוא אמר, כפי-אנתי האפסי, סתנן של נשים בעל-רמכות, כי לפון המבולדט פליישר היתה התחלה מזוהרת. נולד במעלה הווסט-סייד של ניו-יורק, בגיל עשרים ושתים קבע סגנון חדש בשירה האמריקאית. זכה להערכתו של קונראד איקון (שנאלץ פעם לקרוא לשוט' רים כדי לפלוק מהבית). זכה לאישור של ט.ס. אליט (שעליה, כשהיה יוצא מכליו, היה מציא ידבה מלידת מהרדה ובלתי אפשרית). מר פליישר היה גם כמפקד אמנות, מסאי, מספר, מרה, אינ' מלקטואל סיפרותי בולט, אישיות של מרקלנים..."

הניתוח האחד והיחיד למתנת המבולדט הוא הבאת סול בלו אל ספת הפסיכיאטר וניתוח יושרו הסיפרותי, כאשר בדמותו של פון המבולדט משתק האידיאל הסיפי' רותי בו מתקנא בלו. אלא שבלו לא היה נכון להסתכן בדרך הטרגית בה הלכו הדמויות הגדולות של הסיפרות האמרי' קאית, דרך בה הן הולכות עד היום. כך שהוא מסתפק בהלעטת קוראיו באותם תש' בצים ריקניים.

אין כותב שורות אלה יכול להשתחרר משאלה ששאל בשעתו את בלו, בעת

בחטף

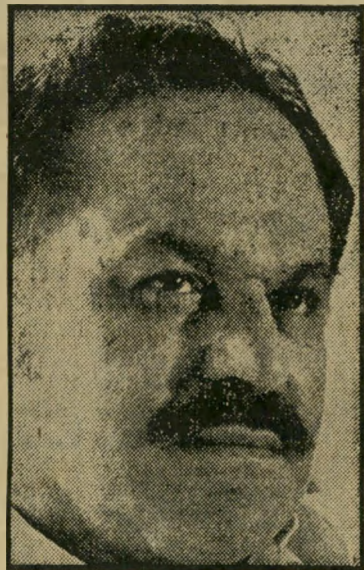
השנה השלישית של נתן שחם *

הנסיעה הראשונה של מנחם בן * מיהו

"המשולח מירושלים" * ה"כנעני"

שזכה בפרס סיפרותי באידיש

● חבר קיבוץ בית-אלפא, שהיה בעבר סו"ר רשות-השדור, והמכהן מזה כשנתיים כניספח התרבות של ישראל בניו-יורק, הוא נתן שחם (קרא לי סימנקה). שחם יצא לשליחותו בארצות-הברית סמוך למהפך הפוליטי, והוא נתבקש עתה להמשיך בשירותו שנה נוספת, שלישית. תגובתו של שחם על כך היתה: "רבים מציינים זאת כחלק מן הדימוקרטיה שלנו...". היומן הסורי תשרין מספר שמישרד ההסברה הסורי החל במתן קורסים להוראת הלשון העברית, משך הקורס הוא שנתיים, 22 שעות בשבוע. תלמידי הקורס עוברים במהלכו השתלמות דיעה יוצאת דופן השמיע המוסיקולוג יהודה כוהן כנגד התזמורת הקאמרית הישראלית, בניצוחו ובהנהלתו האמנותית של רודולף ברשאיי (בריישי). כוהן טוען, שלא יתכן כי התזמורת תצא לסיור בארבע מדינות (סיור ממנו שבה באחד רונה) מבלי שתשמיע יצירה מקורית. כי ביקורתו מוסיף כוהן: "לאחר ביקורת רבה החליט ברשאיי לנצח בעונה הנוכחית על יצירה מאת המלחין הישראלי מיכאל ברודסקי, אבל הביצוע נידחה ליוני..."

בנימין תמוז
הרקוויאם

רבהמכר פלונטר, שמועה המהלכת בי' קיורת ספר טוענת בעקשנות, כי בכונת בן לחבר המשך לפלונטר, שלדעת מקורביו עשוי יהיה לעורר עניין לא פחות מפלונטר מס' 1 ● ד"ר רשאד אל-שאמי, מה' פקולטה למדעי-הרוח באוניברסיטת עין-שטם, ליד קאהיר, פיסם החדש מחקר חדש תחת הכותרת סיור בשבילי הדת ו' הממורת היהודית. חלקו של המחקר עוסק בניחות אוביקטיבי של הציונות, ניתוח שדומה לו טרם פורסם בערבית ● על הופעותיו התכופות של קצין-החינוך-ראשי לשעבר של צה"ל, אל"ם מרדכי (מורדכי) בראון, זכה מפי כמה מפיקודיו בעבר לכינויים, "המסינור" או "המשולח מירושלים". ● ירושלים של סיפרות הוא שמה של סידרת סיורים ברחובות ירושלים ובשכונותיה, בעיקבות יצירות סיפרות, אותן עורך ה' סופר והמשורר יצחק שלו (זרשח גבריאל תירוש). בין הסיורים, מקומות המתוארים בסיפוריהם של ישראל זרחי, ש"י עג' נון, יהושע בר-יוסף, יהודה בורקא ואחרים ● על אמני מצריים לפעול ל-כפיית אמנות השלום, על כל אלה שי' עדיין מהססים וחוששים מפני שלום עם ישראל לקחת את רסן השלום בידיהם ולא להמתין ולצפות בהתרחשויות מן הצד..."

מרדכי (מורדכי) בראון
המסינור

דברים אלה השמיע באחרונה החשוב מבין סופרי מצריים תופיק אל-חכים ● הסופר המתגורר כיום בלונדון, בנימין תמוז, שאת עיקר חשיבותו בסיפרות העברית רכש כאשר היה בסוף שנות ה'40 ובראשית ה'50 מראשי הזרם הכנעני, זכה בימים אלה בפרס בן 500 דולר עבור סיפרו רקוויאם לנעמן. זהו פרס "כנעני", שהינו פרס לסיפרות באידיש, המוענק על-ידי ועדת התרבות הציונית של מכי סיקו ● בתשובה לשאלתה של ח"כ מנחם סבידור על אגודת אמנות-לעם, כי במהלך עונת הפעילות 77/8 ערכה האגודה 1100 הצגות ומופעיי-זמר, 350 קונצרטים למבוגרים, 150 קונצרטים לנוער. במאזן דבריו שכתב השר לציין, כי מחזו של יוסף מונדי זה מחתובב, שאושר להצגה בימים שקדמו למהפך, נידרש באחרונה לבדיקה מחודשת על-ידי מוסדות אמנות-לעם ● בגיליון הרביעי של פנסייה 1000 עומד להתפרסם סיפור מדהים, פרי עטו של המחבר אריק נורדן, תחת הכותרת הפיתרון ההתחלתי - מסע בומן שמטרתו הריגת ארדולף היטלר לפני שהוא תופס את השלטון בגרמניה הווימאריית.

תים אפילו מוסיף מעט פילפל ללשונו של בלו. בכלל, בעת האחרונה רווחת בארץ השקפה תמוהה בדבר תירגום יצירות לעב' רית, השקפה המחפשת קפידה לשונית ותו לא. קפידה לשונית כתחליף לקצב היצירתי הזורם, אביבה גור לא נפלה במל' כודת הפתאים הזאת.

כשבוע הכא יתפרסם כמקור זה "מונוגוג" עם המספר יצחק ביינר

שריאניי אותה. השאלה היתה בהקשר לפרק הפתיחה של כוכב הלכת של מר סאמלר, והיא נגעה באותו כושי ענק ששלף את אבר מינו לעומת סאמלר. השאלה היתה האם יש בכך העמדת הניגוד שבין העולם השלישי לבין היהודי שניצל מהשואה (סאמלר). תשובתו של בלו, שהיתה חמי קנית למדי: לא, סתם שלפית אבר. כאשר לתירגום הספר, הרי שבניגוד לאחת ממבקרות הצהרונים, שהטיחה טעי' גות משוללות עניין בתירגומה של אבי' כה גור, הרי שמן הראוי לומר לשיבחה של גור, שתירגומה רהוט, מרתק, ולערי'